

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Závěrečná evaluace projektu „Asistent prevence kriminality“

IBRS – International Business and Research Services s.r.o.
Adresa: Dubečská 6 – 8, 100 00 Praha 10
Tel.: 274 819 645, www.ibrs.cz

Pozadí výzkumu

Pozadí a zadání výzkumu

- V rámci projektu „Asistent podpory kriminality“ (dále jen APK) oslovilo MV společnost IBRS s realizací závěrečné evaluace projektu.
- **Projekt je spolufinancován z ESF OP LZZ vedený pod registračním číslem CZ.1.04/ 3.3.00/61.0000.**
- Specifikace obsahu veřejné zakázky malého rozsahu, smlouva o dílo/službu: předmětem zakázky je vytvoření díla/služby - "Závěrečná evaluace, v projektu ESF OP LZZ jde o klíčovou aktivitu č. 12 .
- Cílem evaluace je zjištění efektivity projektu z hlediska dopadu vytvoření 50 pracovních míst na vnímání prestiže zaměstnání v rodinách APK a v jejich okolí, na zjištění postojů odborníků ke způsobu zaměstnání APK a dopadu na lokální trh práce a efekt činnosti APK na bezpečnostní situaci v sociálně vyloučené lokalitě.
- Cílovou skupinou analýzy jsou obyvatelé sociálně vyloučené lokality, účastníci projektu a jejich rodinní příslušníci, zástupci samosprávy, neziskového sektoru, odborníci z oblasti bezpečnosti a trhu práce (zaměstnanosti).

Proti původnímu plánu, kdy jsme předpokládali rozdělení 11 rozhovorů do 11 lokalit (tzn. 1 rozhovor na 1 lokalitu), jsme zvolili strukturu s menším počtem lokalit, ale vždy s více rozhovory na lokalitu – tato struktura nám umožňuje detailní pohled na stejnou "lokalitu" vždy z více různých pohledů (např. ze strany mentora a také ze strany asistenta). Díky zvolené struktuře "více rozhovorů na lokalitu" získáme hlubší analýzu sledované problematiky (např. relevantní rozdíly ve vnímání projektu jeho účastníky na různých úrovních). Počet 5-ti testovaných lokalit je také plně dostačující pro získání validních závěrů za celý projekt.

Výše uvedený postup konzultován dne 11.2.2014 s JUDr. Tomášem Koničkem (Odbor prevence kriminality Ministerstvo vnitra ČR).

Metodologie	Kvalitativní výzkum - In Depth Interview (IDI)					
Cílová skupina	Mentoři (zástupci MP koordinující APK) APK (asistenti prevence kriminality) Zástupci samosprávy					
Výběrový vzorek	<p>Celkem 11 IDI v následující struktuře:</p> <table border="0"> <tr> <td data-bbox="1200 667 1442 715">5 IDI mentoři</td> <td data-bbox="1496 676 1554 815" rowspan="3">}</td> <td data-bbox="1570 676 1986 794" rowspan="3">V každé lokalitě vždy 1 mentor a 1 APK, v jedné z lokalit i zastupitel.</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1200 719 1375 767">5 IDI APK</td> </tr> <tr> <td data-bbox="1200 772 1469 820">1 IDI zastupitel</td> </tr> </table>	5 IDI mentoři	}	V každé lokalitě vždy 1 mentor a 1 APK, v jedné z lokalit i zastupitel.	5 IDI APK	1 IDI zastupitel
5 IDI mentoři	}	V každé lokalitě vždy 1 mentor a 1 APK, v jedné z lokalit i zastupitel.				
5 IDI APK						
1 IDI zastupitel						
Lokalita	Litvínov, Orlová, Ostrava, Karviná, Kutná hora					
Fieldwork	Únor/Březen 2014					
Moderátor	Jakub Geisler					
Délka IDI	Cca 45 minut					
Standardy realizace	ESOMAR 					

Shrnutí

Shrnutí

- **Projekt je hodnocen velmi pozitivně všemi zúčastněnými (APK, MP, obce); funkce APK má pozitivní přínos zejména v těchto oblastech:**
 - Zvýšení pocitu bezpečí obyvatel v problematických lokalitách i mimo ně, zvýšený pohyb bezpečnostních složek ve veřejném prostoru, komunikace s občany.
 - Zkvalitnění a zefektivnění práce policie v problematických lokalitách, celkově větší „přiblížení“ policie s vyloučenými komunitami a nástroj, jak řešit mnohé situace preventivně, domluvou, popř. dohodou.
 - Pozitivní příklad zaměstnanosti obyvatel vyloučených lokalit/dlouhodobě nezaměstnaných pro všechny zúčastněné: dlouhodobě/obtížně zaměstnatelné (samotné APK, jejich okolí ve vyloučených oblastech), „majoritní“ obyvatelé města, zúčastněné orgány/instituce (MP, PČR, ÚP, školy, atd.).
 - Větší sblížení vyčleňovaných a „majoritních“ komunit, odbourávání schematických představ o etnicky/sociálně vyloučených (Romové, dlouhodobě nezaměstnaní).
-
- Negativní zpětná vazba je okrajová, týká se spíše detailů výběru APK, **ale zejména nejistoty ohledně další návaznosti projektu.**
 - **Většina zúčastněných by uvítala další pokračování, popř. rozšíření projektu.**
-

Hlavní zjištění

*Kurzívou autentické
citace
respondentů...SEGMENT(
APK=asistenti,
M=mentori, Z=zastupitel)*

Použité zkratky:

APK=Asistent prevence kriminality
MP=Městská policie
PČR=Policie České republiky
OSPOD=Orgán sociálně právní ochrany dětí
ÚP=Úřad práce
MÚ=Městský úřad
OP= Občanský průkaz

*Začalo to připomínáním občanům, že si mají přivázat pejska. Ted řešíme různé problémy ve spolupráci s úřadem práce, OSPODEM, sociálkou a dalšími...
APK 1*

Nelze vyloučit, že v lokalitách, kde výzkum neproběhl je situace odlišná.

Kdyby měli dělat jenom to základní, takže stát na přechodu a uklízet hovínka, tak to by asi úplně nevyhovovalo. Ale ... M1

Funkce APK

- Určení funkce APK je **do značné v míry kompetenci mentorů** a vychází z jejich aktuálních potřeb i celkového pojetí APK.
- **Klíčové funkce APK** jsou v jednotlivých městech **v celku podobné, rozdíly** zde byly především s ohledem na **specifické potřeby dané lokality a specifické možnosti konkrétních APK**.
- **Typicky se** náplň funkce APK v průběhu projektu **rozvívěla** v těchto oblastech:
 - **Náplň práce:** rozšiřovala se **od bagatelních úkonů** (např. dozor, úklid) po **úkony náročnější** (koordinovaná součinnost s dalšími institucemi, účast na besedách, organizace programů pro děti, atd.)
 - **Součinnost s ostatními institucemi:** rostla **provázanost spolupráce APK** v rámci **MP a dalších institucí** působících v lokalitě (ÚP, MÚ, OSPOD, drogová prevence, terénní pracovníci, školy, technické služby města, atd.).
 - Celkově **samostatnost APK:** APK stále aktivnější zapojení APK do tvorby vlastní agendy, schopnost prioritizace prováděných aktivit.
- ⇒ **Tento rozvoj kompetencí je vnímán pozitivně všemi zúčastněnými.**

APK je vlastně preventista. Pohybuje se pouze v oblasti prevence, s jediným nástrojem v ruce a to je komunikace. Cit pro situaci a ochota se dále učit. ... M3

Udržování pořádku, občanského soužití a práce na školách s dětmi...APK 3

...ted' aktuálně jsme tu měli propad zeminy na náměstí do důlního prostoru a APK tento propad hlídali, mluvili s lidmi a lidi byli rádi, že to někdo hlídá. Přesně tohleto jsou funkce, na které vlastně nejsou pořádně lidi. Kdyby to hlídal strážník, tak bude občan nadávat, že tu nemá tak stát a spíše někde honit zločince... Z1

Náplň funkce APK /1/

- Celkově do kompetence APK patří zejména:
 - **Pohyb** APK **po** dané **lokality** (vizuální přítomnost hlídek).
 - **Komunikace s občany** (zjišťování potřeb a spokojenosti obyvatel dané lokality).
 - **Kontrola dodržování obecně závazných vyhlášek města** (popř. případná intervence při porušování klidného občanské soužití, zákazu požívání alkoholu na veřejných prostranstvích, hygieny a bezpečnost při venčení psů, atd.)
 - ⇒ zejména tedy **aktivity v oblasti PREVENCE** kriminality a **dalších** sociálně patologických jevů.
-
- Zastupitelé obcí a MP pak velmi pozitivně vnímali, že funkce APK v mnohém zajišťuje **agendu** jaksi „na hranici“ toho, co je vnímáno jako agenda **kvalifikovaného strážníka MP** a kterou by mohla zajistit pracovní síla méně kvalifikovaná (např. hlídání na přechodech, u nebezpečných výkopů, monitoring skládek, atd.) ⇒ tato agenda však je vnímána jako pro obec velmi důležitá.
-

Jednotlivostí je mnoho, z 99% se jedná o řešení bagatelní kriminality, např. rodina při stěhování vyhází všechny věci z oken, asistenti s nima pak mluví...většinou to funguje domluvou... M2

Často taky působí ve sběrných surovinách, kam furt někdo chodí odnášet pochybné předměty...M1

Dohlízejí na dodržování čistoty, když odhalí černou skládku, tak kontaktují technické služby města... M 4

- Specificky potom APK typicky zajišťovali také tyto aktivity:
 - Monitorování **a zajišťování bezpečnosti** v souvislosti s **užíváním drog** (hlášení přítomnosti stříkaček, atd.).
 - **Spolupráce s OSPOD**: nahlášení případů zanedbávání výchovy dětí.
 - Odhalování a nahlásování **celostátně hledaných osob**.
 - Kontrola **záškoláctví**, prevence a **edukace na školách, hlídání na přechodech, kontrola** přítomnosti **mládeže v hernách**, atd.
 - **Besedy s občany** na různá relevantní témata.
 - **Monitoring**, prevence a likvidace **černých skládek**.
 - **Monitoring činnosti sběrných surovin** a kontrola, zda sem občané neodnášejí odcizené předměty (veřejné i soukromé).
 - Monitoring **pohybu problematických osob** (bezdomovců, osob pod vlivem alkoholu, mládežnických „gangů“, atd.) a komunikace s nimi.
 - Zajištění **bezpečnosti v exponovaných oblastech/dobách** (vyplácení sociálních dávek, bezpečnost na hřbitovech v období dušiček, asistence seniorům při výběru z ATM).

Vnímání projektu mentory

APK je pravá ruka MP, podílí se na zlepšení pocitu bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách...M4

U nás už probíhal předtím jeden městský projekt asistentů kriminality. Ten ovšem byl dosti problematický. Měli jsme problémy s těmi lidmi. Byl tu i nějaký kázeňský problém...M3

- Projekt APK je **velmi pozitivně přijímán mentory/MP**, zejména z těchto důvodů:
 - **Zkvalitnění a zefektivnění práce policie ve vyloučených lokalitách**, celkově větší „přiblížení“ s **vyloučenými komunitami** a nástroj, jak řešit mnohé situace preventivně, domluvou, popř. dohodou.
 - **Získávání důležitých informací** „zevnitř“ **vyloučených lokalit**, díky nadstandardní znalosti těchto míst, komunikaci s lidmi a často skutečnosti, že APK jsou obyvatelé vyloučených lokalit, popř. ženy a občané k nim mají otevřenější vztah než k uniformovaným strážníkům MP.
 - **Řešení „bagatelní kriminality“**, uvolnění kapacit MP z činností, které jsou vnímány jako méně kvalifikované.
- Někteří mentoři mají **zkušenosti s podobnými projekty** v minulosti, v srovnání s těmito projekty tento konkrétní hodnotí pozitivněji ji jako **lépe propracovaný**, zejména v oblasti metodiky výběru a implementace projektu.
- Většina mentorů by **uvítala další prodloužení projektu**, na mnoha místech uvažují o **zvýšení stavu APK** v dané lokalitě.

Mentori: pozitivní a negativní aspekty

- Mentori vnímají projekt APK **velmi pozitivně**, zejména jako **významný zdroj informací** přímo z lokality a **vykonávání důležité agendy** při ochraně pořádku.

...mají schopnost navázat s lidmi neformální vztah a občané jim důvěřují a jsou k nim více otevření, než ke strážníkovi...M2

Ta funkce APK má pozitivní vliv... lidé je poznávají a vidím, jak se mění názor jejich, i mých přátel... M5

Postupně se jim rozšiřují pravomoci a velmi dobře fungují, než přijede policie... M1

... možná že holky nemají statut úředníka. Tak vždycky musí volat MP. ...M1

Projekt by neměl by být časově omezený...M5

Pozitivní aspekty:

- Jedinečný zdroj informací pro MP přímo ze středu komunity.
- Dobrá znalost terénu a jejich přítomnost/viditelnost v lokalitě.
- Řešení „bagatelních“ záležitostí.
- Dobrá provázanost s ostatními subjekty činnými v lokalitě.
- Pozitivní příklad pro obyvatele vyloučených lokalit.
- Dobrá komunikace s administrátory projektu (MV, agentury).

Negativní aspekty:

- Časová omezenost projektu, nejistota návaznosti.
- Omezené pravomoci APK (možnost kontrolovat OP, ale i nutnost platit v MHD, atd.)
- Obtíže přesvědčit občany i kolegy o smysluplnosti projektu, protiromské nálady ve společnosti.
- Obtížná motivace některých APK dodržovat pracovní režim (chodit pravidelně do práce), zvláště v začátku projektu.
- Administrativa spojená s projektem.

Jako projít výběrovým řízením byla prestiž a práce APK mi pomáhá rozvíjet mnohé schopnosti, které bych pak mohl uplatnit při dalším hledání práce. Uvažuji o tom, že bych si ještě dodělal školu a pokusil se získat práci u MP...APK 3

...výplatní páska... APK 1

Lidi tu dostali práci, dále se kvalifikují, můžou postoupit dál. Lidi tady asistenty vidí na ulicích, znají je už.... APK 4

- APK vnímají celkově projekt **velmi pozitivně**, zejména úspěšné absolvování výběrového řízení, skutečnost, že **mají zaměstnání** (často po dlouhém období nezaměstnanosti) a postupné získávání **důvěry spoluobčanů** na obou stranách („vyloučené“ i „majoritní“) i v řadách **MP** a viditelné výsledky jejich každodenní práce mají **pozitivní vliv na jejich sebevědomí** a **potenciál** dále se **profesně rozvíjet** a **angažovat v komunitě**.
- Vnímají, že jsou **pozitivním příkladem** pro spoluobčany ve vyloučených lokalitách i v „majoritní“ společnosti.
- Konkrétně pro ně funkce APK také **další kvalifikaci** v oblasti znalosti norem, fungování systému prevence kriminality, drogové prevence, ochrany pořádku, sociálního systému a celkově komunikačních schopností na úrovni jednání s občany, MP a dalšími složkami státní/obecní správy a možnost angažovat se ve výchovném systému a své zkušenosti předávat občanům, zejména mládež formou školení, přednášek a besed.

První tři měsíce to byla krutost. Lidé moc nechápali, co se to děje. Nechápali, že to je pro cikány a ne proti nim. Mysleli si, že jsme kolaboranti. Muselo se to celé vybudovat. .. APK 2

U některých institucí (typicky ÚP) došlo ke změně rolí: z dlouhodobého nezaměstnaného se stal pracovní partner.

Dříve nás nikdo ani nepozdravil. Ale my je ano. Dnes zdraví dříve oni nás.... APK 5

Jako asistenti máme docela omezené pravomoci, respektive žádné. Dost by nám pomohlo, kdybychom ve styku s problémovými lidmi mohli alespoň kontrolovat OP... APK 3

Pro APK je projekt **velmi ceněná příležitost** se uplatnit a využít a rozvinout svoje specifické znalosti a dovednosti, přes celkovou náročnost vstupu do funkce.

Pozitivní aspekty:

- Pracovní příležitost (často po dlouhé době bez zaměstnání).
- Možnost pozitivně se angažovat v práci v rámci vyloučené lokality, uplatnit svojí znalost poměrů zde a rozvíjet dále kontakty z občany.
- Získání respektu a statusu mezi občany vyloučené lokality, občany „majoritní“ společnosti i zástupci obce, policie a dalších zainteresovaných institucí, (ÚP, OSPOD, atd.)
- Vytváření pozitivních vzorů mezi komunitami.
- Dobré vedení, dobré vztahy s MP.

Negativní aspekty:

- Obtížný vstup do funkce (náročné vstupní řízení i vstupní školení, nejistota přijetí APK ve vlastní lokalitě, většinovou společností, zástupiteli i samotnou MP).
- Časová omezenost projektu nejistota co bude dál.
- Problémy s výstrojí (nedostatečné/nevyhovující oblečení, nedostatek obranných pomůcek).

*Trestní bezúhonnost je
obtížně splnitelná
v těchto lokalitách. Je
těžké najít někoho, kdo
má vhodné předpoklady,
je schopen se učit a
dobře komunikovat
česky...Z1*

Vnímání projektu zastupiteli

- Projekt je vnímán **pozitivně** zastupiteli, jako **významný z hlediska bezpečnosti, zaměstnanosti a sociální integrace** v obci, zejména v těchto aspektech:
 - **Prevence kriminality** v daných lokalitách, **intenzivnější komunikace a provázanost** mezi jednotlivými angažovanými subjekty (PČR, SSZ, OSPOD, neziskové organizace, školy, TSK, atd.)
 - Celkový **vzrůst pocitu bezpečí** obyvatel vyloučených lokalit a okolí, zvýšení přítomnosti bezpečnostních složek v citlivých oblastech.
 - **Vzrůst důvěry a komunikace** občanů s **MP/PČR**.
 - **Nasazení APK při činnostech**, které jsou „na kraji“ **kompetencí MP**.
 - Celkově **větší integrování etnických komunit** v rámci lokality, vytvoření pozitivního příkladu pro změnu stereotypního vnímání sociálně znevýhodněných skupin (Romů a dlouhodobě nezaměstnaných).
- Zastupitelé jsou **angažovaní zejména ve fázi uvedení projektu APK**, v těsné spolupráci s MP a dalšími zúčastněnými subjekty.

Jednou z idejí programu je, že po dvou letech by měli skončit s tím, že snadněji seženou práci, že budou zaměstnatelní. Já bych je to ale nechal dělat déle, třeba na pět let. Klidně bych rozšířil i jejich počet. Jenomže město na to v současné situaci nemá...Z1

Obtížná byla příprava, protahovalo se to více, než půl roku docházelo k prodlužování kvůli MF a MV. Museli jsme žadatelům i občanům říkat, že se ještě projekt nespouští... Z1

Zastupitelé: pozitivní a negativní aspekty

- **Pozitivní zpětná** vazba u zastupitelů **zcela převažuje, negativa se okrajověji týkají detailů** z fází implementace projektu a zejména pak **otázky návaznosti**.

Pozitivní aspekty:

- Prvek zvyšující pocit bezpečí občanů v lokalitě; pozitivní zpětná vazba občanů i MP.
- Zastávání funkcí na pomezí kompetencí MP a dalších institucí.
- Dobrá provázanost s ostatními subjekty činnými v lokalitě.
- Pozitivní příklad pro obyvatele vyloučených lokalit.
- Pozitivní příklady z lokalit, kde funkce je již zavedena.

Negativní aspekty:

- Časová omezenost projektu, nejistota návaznosti, omezené finanční prostředky na projekt navázat.
- Obtíže přesvědčit občany i kolegy o smysluplnosti projektu, protiromské nálady ve společnosti.
- Odklady zavedení projektu.
- Omezení výběru pouze na romskou komunitu a obyvatele vyloučených lokalit.

*Pan velitel tomu moc
nevěřil, ale když se
vrátil z Děčína, říkal,
že změnil na projekt
názor...Z1*

Postupem času však s
APK vydobyli na všech
zmíněných místech
(„majoritní“ komunita,
„minoritní“ komunita,
MP a zastupitelstvo) →
značný respekt:
zejména díky
hmatatelným
výsledkům práce,
pravidelné přítomnosti
v terénu a komunikaci
s lidmi.

Evaluace přípravy na zavedení APK

- Města byla informována příslušnými komunikačními kanály MV o projektu, místní zastupitelé a zástupci MP byli motivováni zejména:
 - Celkovým konceptem projektu.
 - **Konkrétním příkladem** v oblasti, kde projekt již funguje.
- Mentoři i zastupitelé se shodují na tom, že **fáze motivace a argumentace směrem k občanům města, MP i zastupitelstva je klíčová**, neb **projekt naráží** často na **neporozumění a nedůvěru**, typicky si nedovedou představit, jak funkce bude realizována, jak obstojí APK a jak budou přijati komunitou „majoritní“, ale i „minoritní“. Řada občanů zastává zjednodušený postoj: „co nám to přinese, budou akorát se flákat za veřejné peníze“.
- Ve fázi evaluace přípravy na zavedení funkce APK byly **negativně vnímány** zejména **odklady zavedení funkce**: tyto působily problémy v komunikaci s cílovými skupinami (vyloučenou komunitu nebylo snadné oslovit komunitu přímo) a zpochybňovaly projekt ještě před jeho začátkem.

*...asi by to chtělo i
nějaký řízený
pohovor
s psychologem,
odborníkem
personalistou... M2*

*Kromě obtížně
splnitelné podmínky
trestné bezúhonnosti
bych možná ještě
doporučoval vyloučit
podmínku, že uchazeč
musí žít v dané
komunitě a přímo ve
městě. Byli zde
uchazeči, kteří bydleli
3km od města, danou
lokalitu dobře znali, ale
z výběrového řízení
museli být vyloučeni...
Z1*

Evaluace výběru kandidátů APK /1/

- Výběrové řízení je vnímáno mentory, zastupiteli, ale i samotnými APK jako **klíčová aktivita** v rámci projektu: **výběr kvalitních kandidátů APK je zásadní pro další úspěšný průběh projektu.**
- Někteří mentoři/zástupci města poukazují na příklady, kdy **výběr ne zcela kvalitních/vhodných kandidátů komplikoval efektivitu implementace projektu a snižoval důvěryhodnost** instituce APK.
- Funkce, podle zúčastněných, **klade poměrně vysoké nároky**, zejména na **komunikační schopnosti** a **disciplínu** uchazečů a tyto je třeba zohlednit ve výběrovém řízení: problém byl zejména **obtížná možnost výběru v nízkém počtu kandidátů**, kteří prošli výběrovými kritérii.
- Negativně byl vnímán fakt, že výběr byl ve své původní podobě **omezen pouze na romskou komunitu**: toto kritérium jednak diskriminovalo zájemce z majoritní komunity a naráželo na nejasnou definici toho kdo je „Rom“.
- Okrajověji zmiňovaná výhrada se týkala **omezení pobytu na danou lokalitu**: další limitující kritérium pro velmi omezený a důležitý výběr kandidátů APK.

Určitě bych chtěl pochválit spolupráci s PČR, kteří nám při výběrovém řízení poskytli hodně užitečných informací...Z1

Velmi se nám osvědčilo, že sociální pracovníce z OSPODU nám pomáhaly vytipovat vhodné kandidáty... M4

Chtělo by to možná ještě zvlášť psychologický pohovor, důkladnější test. Ta práce je potom náročná, zvlášť na ovládní, když vám někdo nadává, abyste se nenechali do konfliktu zatáhnout...APK 3

Byla jsem trochu v šoku, dlouho jsem se ničeho takového neúčastnila. .. APK 2

Evaluace výběru kandidátů APK /2/

- Velmi **pozitivně** byla vnímána **součinnost dalších subjektů** při **výběrovém řízení**, zejména terénních pracovníků sociálních služeb a PČR, kteří poskytli velmi cenné reference k jednotlivým uchazečům a pomohli tak lépe eliminovat potenciálně problematické kandidáty.
- **APK** vnímají přijímací řízení **pozitivně**, pro mnohé z nich bylo **relativně náročné** se konfrontovat s touto institucí po dlouhé době nezaměstnanosti; sami na základě zkušenosti z praxe **reflektují důležitost výběrového řízení** pro dobré fungování APK.

Školitel je borec. Říká, že všechno musí být využitelné a musíme využívat v praxi. Umí nás namotivovat... APK 4

...byla možnost si napsat co bychom chtěli...APK 2

Průběžné školení pro nás mělo taky velký význam, nutí i mentora, aby dále pracoval a aby se věci dále vyvíjely správným směrem... M5

...školení probíhalo vynikajícím způsobem...M3

Evaluace školení /1/

- Školení je vnímáno **velmi pozitivně napříč segmenty**, zejména v těchto bodech:
 - **Možnost přizpůsobit** si obsah školení potřebám v průběhu výkonu funkce APK.
 - **Vysoká kvalifikovanost a flexibilita školitele** v oblasti prevence kriminality v terénu, jeho schopnost vybrat témata tak, aby byla užitečná v praxi a způsobem srozumitelným i pro ty APK, jejichž zkušenosti se vzdáváním jsou omezené.
 - **Vzájemná setkání** s APK i mentory s ostatních měst, **výměna zkušeností**.
- Někteří **APK** měli **obtíže znovu vstoupit do „vzdělávacího procesu“** a učit se, většina to zvládla v pořádku.
- **Mentori** hodnotí školení také pozitivně; celkově uznávají, že školení má **motivační hodnotu pro APK i pro ně**.

V rámci vstupního školení jsme měli nějaké základy práva, modelové situace a takové všeobecné věci... psychologii, finanční gramotnost atd. pro nás jako APK je to hlavně o tom znát obecně závazné vyhlášky města, hlavně ty, co se týkají alkoholu, pořádku a občanského soužití. ..APK 3

...stejně nás nakonec vyškolila ulice...APK 1

Evaluace školení /2/

- Z hlediska obsahu školení pokrývalo **různé oblasti relevantní pro práci APK** (základy legislativy, zejména obecně závazných vyhlášek města, jednání v modelových situacích, základy psychologie, finanční gramotnost, atd.) ⇒ většina APK je hodnotí jako **dostatečné**.
- Okrajověji by APK/mentori uvítali **školení zaměřit více** na:
 - Praktickou práci s osobami pod vlivem omamných látek.
 - Praktické dovednosti v terénu pod dohledem okrskáře MP.
- **Mentori** sami často tvrdí, že oni sami vzdělávání být nijak zvlášť nepotřebují, ale že je třeba, aby **sami měli dlouhodobější zkušenosti s prací u MP a zejména pak s řízením lidí**.

Vždycky, když se něco stane, myslíme na školitele, zjeví se před námi a říká: Nehrňte si do toho, nemáte-li na to...APK 5

...bylo by ale super si sednout do kolečka třeba i s asistentama z jiných měst a bavit se o tom, co a jak řešit, jaký zkušenosti mají třeba někde jinde...APK 2

...akorát by asi bylo lepší se více navštěvovat mezi jednotlivými městy, poznávat různé terény a bavit se, jak řešíme různé problémy... APK 4

Evaluace supervize/poradenství

- Supervize činnosti APK probíhala **soustavně formou individuálního i skupinového poradenství** zprostředkovaného spolupracující agenturou.
- APK ani mentoři **často pojem explicitně neznají** a splývá jim se školením.
- Supervize/poradenství byly účastníky projektu hodnoceny pozitivně: APK mají prostor se vyjádřit k různým **konkrétním tématům**, které souvisejí s výkonem funkce APK a to jak **na profesní** tak na **osobní úrovni**.
- APK i mentoři by v rámci supervize/poradenství **uvítali intenzivnější možnost výměny názorů a zkušeností APK/mentorů z různých měst**.

Vedou si hlídkové knížky a výsledky nám předávají. Okrskář to zpracovává to systému, který tady máme – Memphis. Mentor to pak kontroluje a plánuje další aktivity APK. Už to mám jako osvědčený systém... M4

Organizace práce je nastavená dobře. Pracujeme osm hodin denně na sto procent. Těch úkolů je tady fakt spousta. Pokaždé je to trochu jiné...APK 4

Organizace práce APK

- Organizace práce APK je hodnocena **celkově pozitivně**, jako **dobře fungující**.
- Mentoři **začleňují APK do systému práce MP** a jejich aktivitu organizují **pravidelně dle potřeby** dané jednotky prostřednictvím pravidelných porad/setkání.
- **Pozitivní roli** v hodnocení a plánování práce hraje v mnohých případech **systém zaznamenávání aktivit/úkonů APK** a jeho pravidelné vyhodnocování.
- Možná **zpočátku zavedení funkce APK** mohly zaznamenat někteří **okrajově problémy**: APK nevěděli co a jak dělat, sami nevyhodnotili prioritu řešení daných úkolů, postupem času se však, podle mentorů, v mnohém ohledu osamostatnili a do procesu organizace práce vstupují v mnohém aktivněji.

*Je to o lidech. Někdo si nezvykne, některý strážníci říkají, že jsme tu zbyteční, že nic neumíme a jiní vidí, že za náma jsou konkrétní výsledky...
APK 4*

*Není strážník jako strážník. Ne všichni je přijímají. Hlavně ze začátku jsem tu slýchal, že to jsou darmožrouti a že se tu budou jenom poflakovat za veřejné peníze. Postupem času se ale začali kamarádit...
M4*

*...dokladem toho je, že jedna z našich děvčat žije se strážníkem od nás...M
1*

Vztah APK a MP

- Vztah APK a MP je obecně zúčastněnými stranami (APK a mentoři) popisován jako **oboustranně přívětivý**.
- Podobně jako ve vztahu k občanům, i zde byla **zpočátku ze strany strážníků k APK nedůvěra**, tato ale byla ve většině případů efektivním fungováním funkce překonána.
- **Většina strážníků APK respektuje** a menšina těch, kteří názor na funkci nezměnili ji tolerují.

*Dobře funguje, když chodíme spolu černý a bílý. Protože to vás jako bílýho mezi sebe černý přijmou stejně tak naopak černý respekt, když je viděnej s bílým...
APK 5*

... určitě bych ještě zdůraznil, že je dobré, že tu práci dělají i ženy, což je velmi zklidňující prvek... Z1

... To, že APK chodí každý den do práce samostatně...M 5

- Obecně jsou pozitivně jsou hodnoceny zejména tyto konkrétní praxe:
 - **Smíšené hlídky:** smíšená skupina („Romové“ a „bílí“) APK funguje ve vyloučených lokalitách mnohdy efektivněji, nežli skupina „jednobarevná“: romský APK je lépe přijat „svou“ minoritní komunitou stejně tak jako „bílý“ APK „majoritní“, při společné práci pak konkrétně „v terénu“ budují vzájemnou důvěru obou komunit a mnohem efektivněji předcházejí možným útokům/odmítnutím.
 - **Ženy jako APK:** velmi pozitivně je hodnocena skutečnost, že APK zastávají ženy; často fungují jako zklidňující prvek a spíše situaci řeší domluvou nežli konfrontací.
 - **Docházková disciplína:** zejména mentoři vnímají posun v přizpůsobení se APK disciplíně policie; po počátečních problémech fungují samostatně a spolehlivě.

Tak určitě Asistentík, to je mladý ochránce pořádku. projekt pro děti od třetí do páté třídy., na to jsme už žádali nějaký grant. Asistenti pracují s romskými dětmi ve vyloučených lokalitách. Mají asi dvacet dětí a dělají s nimi různé volnočasové aktivity. Vzdělávají je v různých oblastech. Učí je tvořit prezentace powerpointu, základní hygiena, úklid v lokalitě, třídění odpadu nebo výlet na zajímavá místa. M3

*... Už nám sami volají, třeba senioři, že si jdou vybrat, jestli bychom nemohli jim asistovat...
APK 5*

Přesvědčili jsme Romy, aby dali občanky a přihlásili své psy. Všichni to udělali a nechali je dokonce očkovat... APK 5

- Konkrétně je pak jako „dobrá praxe“ hodnoceno množství konkrétních aktivit/úkonů APK, např. zejména tyto:
 - **Komplexní vzdělávání mládeže** na školách i mimo ně, pořádání volnočasových aktivit s tématem udržování pořádku.
 - **Množství jednotlivých preventivních zásahů** při běžné práci a v komunikaci s občany v terénu (nahlášení týrání dítěte, domluvení záškolákům, asistence občance se sebevražednými sklony, akutní pomoc při úrazu podnapilé osobě, atd.)
 - **Hlídní „citlivých“ míst v lokalitě** (např. na hřbitově o Dušičkách, na přechodech, u propadu vozovky atd.)
 - **Asistence při vypjatých situacích** (např. vystěhovávání problémových nájemníků).
 - **MOŽNOST OBČANŮ SAMOSTATNĚ KONTAKTOVAT APK** v případě potřeby (např. senioři při výběru většího množství peněz z ATM atd.)

Bylo by zajímavé vytvořit funkci koordinátora prevence kriminality, který by vyhodnocoval, koordinoval a pracoval ve spolupráci s UP, sociálkou, úřady a úředníky preventivní strategie. Oni totiž ti asistenti fungují do jisté míry jako spojovací článek mezi jednotlivými institucemi, které se prevencí zabývají... M3

Akorát projekt skončí a co bude dál. Nepracuje se s tím vůbec dál. Aby to mělo nějaký smysl, mělo by něco navazovat... M1

Možná by mohli sloužit i v noci. A ten projekt je určitě dobrý a jako město v něm chceme určitě pokračovat a doporučil bych ho ostatním městům...Z1

Možnosti vylepšení

- Mentoři, APK i zastupitelé považují za důležité, **aby na projekt bylo nějakým způsobem navázáno** a pozitivní efekt, který funkce přináší asistentům, občanům i pořádkovým silám byl nadále podporován⇒ **pokračovat systematicky v projektu dlouhodobě.**
- Někteří navrhuji **komplexnější pojetí funkce APK** jako koordinátora prevence kriminality mezi jednotlivými subjekty, které na tomto poli působí.
- Pokud jde o konkrétní možnosti vylepšení, cílové skupiny jsou vesměs spokojeni, okrajověji navrhuji zejména tato možná vylepšení:
 - Otevřenější výběrové řízení (i pro majoritní komunitu s pobytem mimo vyloučené oblasti).
 - Důkladnější individuální práce s uchazeči o práci (pohovor s psychologem, personalistou, atd.).
 - Možnost práce APK i ve večerních hodinách/v noci.
 - Rozšíření pravomocí APK.

1/ Všechny projekty IBRS jsou prováděny v souladu s mezinárodním kodexem ICC ESOMAR.

2/ IBRS se zavazuje veškeré informace a podklady získané v souvislosti s jednotlivými projekty, zejména pak ty, které mají charakter obchodního tajemství, nebo důvěrných informací /označeno klientem/, nezneužívat ve prospěch svůj ani třetí osoby a neposkytovat je třetím osobám bez výslovného písemného souhlasu klienta.

3/ Stejně se zavazuje klient, že nebude zneužívat ve prospěch svůj ani třetí osoby a neposkytovat třetím osobám bez výslovného písemného souhlasu IBRS důvěrné informace týkající se IBRS. Za důvěrné informace se považují především informace o produktech a výzkumných technikách IBRS, jakož i klientech a organizační struktuře, dále informace týkající se metodiky zpracování výzkumů a to včetně dotazníků, algoritmů apod. Za důvěrné informace se považují též ty, u kterých to logicky vyplývá z jejich povahy.

4/ Veškeré výsledky získané prostřednictvím projektů jsou výhradním vlastnictvím klienta. Všechny výzkumné materiály jsou v IBRS archivovány po dobu šesti měsíců po skončení projektu.

5/ Pokud v průběhu projektu nastanou skutečnosti, které nebylo možné předem předpokládat a tyto skutečnosti mají dopad na cenu, bude o nich klient neprodleně informován a cena bude na základě vzájemné dohody upravena.

...Děkujeme...

